

TJUGOFÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA UNVIGINTI

Evangelium Joh 4: 43–54, II Årg Högm Matt 16:1–4. Predikan av Åke Malander (ELBK)

Vår käre Herre och Mästare, vi ber som dina lärjungar en gång bad: Herre ge oss mer tro!

Utan tro är det omöjligt att behaga Gud, så lär vi oss i Hebreerbrevet. Den som inte har tro, den som inte har funnit nåd hos Gud, den är i ett olyckligt tillstånd både här i tiden och inför evigheten, utan hopp och utan Gud i ett meningslöst liv. Så viktig och nödvändig är tron, så farlig och förödande är otron. Aposteln uppmanar oss: Rannsaka er själva, om ni lever i tron, pröva er själva! (2 Kor 13) Tron har sin kännetecken, men dagens predikotext, Matt 16:1-4, lär oss att även

OTRON HAR SINA KÄNNETECKEN – OSS TILL VARNING

Med otro avses här inte den grova, gudsförnekande otron utan den finare, försåtligare varianten. Otron gör inte halt vid kyrkporten, den är inte något icke-existerande i den kristna församlingen. Den kristne är född på nytt, nyskapad i dopets vattenbad. Men denna nya människa som lever i tron har hela tiden en kamp mot den gamla människans otro.

Några fariseer och sadduceer kom alltså till Jesus, som vi hörde. Så långt låter väl allt bra, det skulle vi ju önska att oräkneligt många fler gjorde. Men hur var det här, kom de i tro eller i otro? De kom ”för att sätta honom på prov”, eller som vi också kunde översätta: de kom ”för att fresta honom”. Under frestelserna i öknen avvisade Jesus djävulen med ett bibelord: ”Du ska inte fresta Herren, din Gud.” Nu var det ju faktiskt just detta som dessa herrar gjorde. Utan att de förstod det, eller ville tro det, så var det ingen mindre än Herren, Israels Gud, kommen i köttet, som de stod inför – och ville fresta. Hur tänkte de egentligen, när de begärde att han skulle visa dem ett tecken från himlen? Många tecken hade de redan sett, som tillsammans med hans predikan manade dem till tro, och likväl hade de hela tiden avvisat honom. Om han nu (orimliga tanke) skulle villfara deras begäran, hade det då medfört en radikal sinnesändring? Kom ihåg Abrahams svar till den rike mannen: ”Lyssnar de inte till Mose och profeterna kommer de inte heller att låta sig övertygas ens om någon återvände från de döda.” Så lite låter sig otron övertygas av tecken och under. Man blir aldrig nöjd med det man ser och hör. Luther säger med tanke på detta: ”Därför har jag aldrig önskat att ett tecken måtte ske till att bestyrka läran, eftersom jag är förvissad om att ingenting därmed skulle uträttas, och eftersom allt sådant av detta arga hycklare-släkte skulle tillskrivas djävulen.” Himlens tecken kan ni tyda, säger Jesus till dem. Ja, himlens utseende på kvällen och på morgonen ger ju en vink om hur dagens väder blir. Varför förmår ni då inte se och inse de ”tidernas tecken”, som profeterna har vittnat om och som nu fullbordas inför era ögon och öron? Tecken till salighet om ni tror men till fördärv om ni framhärdar i otro. Mina ord och gärningar, menar han, är just den vackra aftonrodnaden som förkunnar den klara dagen, nådens, ja salighetens dag, om ni tror på mig, varom inte så kommer istället en dyster, mulen morgonhimmel som förkunnar vredens och domens dag. Dessa människor, och alla som hörde Jesus, hade nog och över nog av vad de behövde för att kunna komma till tro och liv och salighet, men de ville inte komma till honom för att få liv; de kom till honom för att snärja honom och få något att anklaga honom för. Så gäller här som för ökengenerationen: ”Vi ser alltså att det var deras otro som hindrade dem från att komma in.” Detta är otrons allvar.

Nu var naturligtvis inte den tidens människor, ”detta släkte”, något unikt och extra vrängt släkte. De var människor liksom vi, och vi är också allesammans av detta släkte. Det som sägs om dem gäller även om

oss sådana vi är av naturen. Människohjärtats naturliga otro och ovilja att tro, finns även hos oss. Om den får ett litet ord med i laget så har den sina kännetecken och sina frukter.

Med otrons anda följer förr eller senare ett drag av missnöje med församlinglivet, med ens medkristna och med predikan om den korsfäste Kristus: så mycket om Kristus allena och så lite om människan! Det gamla talet om korset kan man redan och nu vill man höra mer kristen verksamhet och vad vi ska göra. När "Kristus allena" är så dominerande blir det lätt så personligt närgånget och avslöjar och dömer otron.

Vidare kommer det ofta ett oförstående för det faktum att Kristi kyrka och församling är en andlig storhet, som visserligen finns och verkar här i världen men inte är av denna världen. Naturligtvis har hon för att kunna fungera här i världen en yttre, jordisk sida. Den sidan förstår man sig desto bättre på, och från det naturliga, allmänmänniska livet tänker man sig lätt att lärdomarna för församlingens liv och verksamhet ska hämtas. Där otron har börjat tränga sig in i församlingen, där kommer mycket att handla om de yttre förhållandena. Varken det ena eller det andra är som det borde vara, och det händer ju så lite. Så riskerar man att bli blind för det som verkligen kan vara eller bli en fara för varje församling: att "Skriften allena" blir ett uttryck med allt mindre innehåll och riskerar att till slut bli en tom fras. Här kan man tala om att förstå himlens utseende men inte tidens tecken.

Till otron kännetecken hör också att den gärna vill begära nya tecken. Så var det med Jesu samtida, och människan är sig lik i alla tider så det är inte annorlunda idag. Tecken ska vi inte bara fatta på det grova yttre vis som man här begärde av Jesus. Att "begära tecken" skulle kunna beskrivas som att med sina naturliga, jordiska ögon vilja avläsa något som bara kan ses och avläsas med trons andliga ögon. I de kristna församlingarna suckar man ofta över utebliven framgång och klagar över hur få nya själar som kommit till de senaste åren. I himmelen blir det stor glädje över en enda syndare som omvänder sig. Låt oss glädjas även vi och tacka Gud för vad vi har och vara frimodiga och bedja Gud att han sänder arbetare i sin skörd, så att fler själar kan bärgas in.

När vi nu har utgått ifrån den otro som visade sig i vår predikotext och gått fram till vår egen tid och försökt se vad otron kan åstadkomma i församlinglivet, så låt oss nu återvända till textens situation. Hur ställer sig då Herren Jesus till dessa "fromma och gudfruktiga" herrars begäran? Han avslöjar deras otro. Deras fromhet var till stora delar en skenbar gudaktighet. Inte bara de politiserade sadduceerna utan även de lagivrande fariseerna döms här ut som ett "ont och trolöst släkte", egentligen säger han "ett horiskt släkte", vilket antyder att de i verkligheten även har andra gudar vid sidan om Herren, visserligen inte hedningarnas avgudar men väl sina egna människostadgar och falska läror. Deras begäran om tecken var inte något unikt, denna önskan om något extraordinärt kommer om och om igen tillbaka även i vår tid. Herren avvisade den då och han avvisar den nu; inga tecken ska ges – utom *ett*, Jonas tecken, det tecken som gäller för alla tider.

Efter att vi nu har talat så mycket om otron och dess skadeverkningar, så måste två saker slås fast. Anfäktelser är inte detsamma som otro. Anfäktelser kan varje kristen drabbas av och ingen har något löfte om att slippa undan. Anfäktelse kan gälla den kristna trons sanning eller komma som ett gnagande tvivel: Får jag verkligen höra Kristus till, när jag är som jag är? Käre vän, sådana tankar kommer utifrån, från någon som vill skilja dig från Herren Kristus, och du inser nog vem denne "någon" är. Ta då ett papper och skriv med stora bokstäver: Jag är döpt i Jesu namn. För det andra måste vi komma ihåg att tron alltid kommer från otro. Otron och gudsfrånvändheten är vår natur, vårt utgångsläge. Och detta är inte bara en svaghet hos oss, utan det är verkligen synd som fördömer oss och utestänger oss från Guds rike, om ingen förändring sker. Men just därför förkunnas för dig ännu en gång syndernas förlåtelse: Jesu Kriste, Guds sons, blod renar från all synd. Idag står han här och sträcker ut sina genomborrade hände mot oss och manar oss: Kom tillbaka till mig, ni avfälliga barn, så att jag får hela er! Och det på ett sätt som vi människor aldrig kunde tänka ut: Joh. 3:16!

Ett tecken ges: "Korsfäst, död och begravnen; nederstigen till helvetet, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda." Salig är var och en som inte tar anstöt, utan tror på Jesus Kristus, på honom som har kommit just för att frälsa syndare. Amen.